

РЕШЕНИЕ

№ Ц-12

от 01.04.2020 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 01.04.2020 г., след като разгледа всички данни и доказателства, събрани във връзка с откритата с решение по Протокол № 67 от 20.03.2020 г., т. 3 процедура за изменение на цени на електрическата енергия, утвърдени с Решение № Ц-19 от 01.07.2019 г., както и тези от проведените на 26.03.2020 г. открито заседание и обществено обсъждане и след анализ на постъпилите предложения и възражения, установи следното:

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е подадено от „Булгаргаз“ ЕАД заявление с вх. № Е-15-20-21#1 от 11.03.2020 г., изменено със заявление с вх. № Е-15-20-21#7 от 01.04.2020 г., за утвърждаване на цена за месец април 2020 г., по която общественият доставчик ще продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия. В тази връзка КЕВР е постановила Решение № Ц-10 от 01.04.2020 г., с което е утвърдила цена, по която общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, в размер на 25,20 лв./MWh (без акциз и ДДС). В допълнение с Решение № Ц-11 от 01.04.2020 г. КЕВР е определила изменение на преференциалните цени и премии на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централите с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергията. В тази връзка намаляването на преференциалните цени и премии на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централите с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия води до намаляване на разходите, които се компенсират чрез цената по чл. 30, ал. 1, т. 17 от Закона за енергетиката (ЗЕ). Според посочената разпоредба КЕВР утвърждава цена или компонента от цена, чрез която всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, участват в компенсиране на разходите по чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ. Приходите от тази цена се управляват от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (ФСЕС) с оглед покриване на разходите на обществения доставчик по чл. 93а и чл. 94 от ЗЕ и за предоставяне на премия на производителите по чл. 162а от ЗЕ и производителите с обекти с обща инсталирана мощност 1 MW и над 1 MW по Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ) – чл. 36б, ал. 1 от ЗЕ.

Съгласно чл. 38а от НРЦЕЕ, в случай че изменението на цените по чл. 38, ал. 1 от същата наредба, съответно на премиите на енергийните предприятия, оказва влияние върху цената за задължения към обществото, съответно върху утвърдените цени на други енергийни предприятия, Комисията може да измени и тези цени. Съгласно чл. 31а, ал. 2 от ЗЕ, когато КЕВР изменя цена и/или компонента от цена или премия, която води до изменение на утвърдените

ценообразуващи елементи на друга цена и/или компонента от цена или премии, Комисията може паралелно да проведе процедура за изменение и на тази цена и/или компонента от цена или премии.

В хода на откритото от КЕВР с решение по Протокол № 67 от 20.03.2020 г., т. 3 административно производство на 26.03.2020 г. са проведени открито заседание и обществено обсъждане, на които е обсъден проектът на решение за изменение на утвърдените с Решение № Ц-19 от 01.07.2020 г. цени на електрическата енергия. В тази връзка са постъпили становища и предложения от заинтересовани лица, както следва:

С писмо с вх. № Е-04-04-3 от 26.03.2020 г. омбудсманът на Република България е представил становище по доклада и проекта на решение за изменение на цените на електрическата енергия във връзка с изменение на цените на природния газ от 01.04.2020 г.

Според омбудсмана няма категорично доказателство, че е налице съизмеримост между допълнително възникналите разходи за ФСЕС за компенсиране на „Национална електрическа компания“ ЕАД (НЕК ЕАД) за закупуване от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД на допълнителни количества електрическа енергия за задоволяване на регулирания пазар въз основа на заповед № Е-РД-16-339 от 29.01.2020 г. на министъра на енергетиката, и спестените разходи за предоставяне на премии. Посочва, че в доклада са посочени приблизителни числа, което означава, че няма точен разчет, следователно разликата може да се окаже в полза на намаление на цените на електрическа енергия.

Общественият защитник отбелязва, че в доклада няма данни за приходите на ФСЕС в резултат от продажбата на емисионни квоти и не става ясно дали тези приходи няма да са достатъчни, за да компенсират разходите му, възникнали след заповедта на министъра на енергетиката. В допълнение счита, че с приемането на подобно решение КЕВР няма да изпълни своето законово задължение по чл. 23 от ЗЕ като регулаторен орган да осигури баланс между интересите на енергийните предприятия и потребителите и няма да създаде гаранции за защита на крайните клиенти. Счита също, че от предложени доклад не личи да е взет предвид принципът за справедливо прехвърляне на разходите от преференциалните цени и премии за енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия върху крайните клиенти на електрическа енергия.

Комисията приема възраженията на омбудсмана на Република България за неоснователни. Към настоящия момент не е възможно да има точен разчет за прогнозни разходи, тъй като и заповедта на министъра на енергетиката е за количества до 1 980 000 MWh, а производството на дружествата от сектор „Топлоенергетика“ зависи от потреблението на топлинна енергия, съответно съществува вероятност дадена топлофикация да не изпълни определената ѝ от КЕВР квота. Поради тази причина са дадени приблизителни изчисления, като точните изчисления ще бъдат ясни на 01.07.2020 г., т.е. след като приключи настоящият ценови период.

Освен това налице са предпоставки не за намаляване, а за увеличаване на цената за задължения към обществото, съответно крайната цена на електрическата енергия, като причината е както заповед № Е-РД-16-339 от 29.01.2020 г. на министъра на енергетиката относно допълнителните количества на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, така и обстоятелството, че спестените средства за разходи на ФСЕС в размер 101 484 хил. лв. са на годишна база, което на тримесечие е около 25 млн. лв.

По отношение липсата на оценка на приходите от продажбата на квоти за емисии и възможността тези приходи да компенсират разходите по заповед № Е-РД-16-339 от 29.01.2020 г., следва да се отбележи, че в Решение № Ц-19 от 01.07.2019 г. приходите на ФСЕС за настоящия ценови период са изчислени при средна цена на квотите емисии от 25,50 €/tCO₂, докато през последния месец цената им намаля до 14,60 €/tCO₂, като ако тази тенденция се

запази, във ФСЕС ще се формира недостиг в размер на около 80 млн. лв., подлежащ на компенсиране през следващия ценови период.

С писмо с вх. № Е-11ИИ-00-171 от 27.03.2020 г. гражданска платформа „Изправи се.БГ“ е представила становище по доклада и проекта на решение за изменение на цените на електрическата енергия във връзка с изменение на цените на природния газ от 01.04.2020 г.

Сдружението счита, че прогнозираното в доклада намаление на разходите на ФСЕС с около 96 353 хил. лв. в резултат от изменението на преференциалните цени и премии за електрическата енергия от ВЕКП не е коректно изчислено, тъй като ще влезе в сила от 01.04.2020 г., тоест ще обхваща само 3 месеца от регулаторния период 01.07.2019 г. – 30.06.2020 г., поради което реалното намаление на тези разходи ще бъде в размер на около 24 млн. лв. Посочва, че липсва анализ на действителното намаление на тези разходи във ФСЕС в резултат на намалението на цените на природния газ от 05.08.2019 г. до 31.03.2020 г., като предполага, че вече има предоставена необходимата информация от „Булгаргаз“ ЕАД.

Според „Изправи се.БГ“ посочената в доклада компенсация на разходите на НЕК ЕАД от ФСЕС в размер на 97 030 хил. лв. не е точна, тъй като на ТЕЦ „Марица изток“ 2 ЕАД трябва да бъдат изплатени 268 086 126 лв. за производството на електрическата енергия в размер на 1 981 420 MWh съгласно заповед № Е-РД-16-39 от 29.01.2020 г. на министъра на енергетиката, от които НЕК ЕАД трябва да изплати 194 337 673,60 лв. (1 981 420 MWh x 98,08 лв./MWh) съгласно посочената цена на електрическа енергията на р. 3 в таблицата на стр. 52 от Решение № Ц-19 от 01.07.2019 г. на КЕВР, а от ФСЕС би следвало да бъдат изплатени 73 748 452,40 лв. (268 086 126 лв. - 194 337 673,60 лв.).

Гражданската платформа отбелязва, че в доклада няма направен анализ за постъпленията и плащанията във ФСЕС за регулаторния период от 01.07.2019 г. – 30.06.2020 г., включително и отчет към 28.02.2020 г., както и липсват прогнози от КЕВР за бъдещото финансово състояние на ФСЕС в резултат на въведеното извънредно положение в страната от 13.03.2020 г., намаленото потребление и цени на електрическата енергия, намалението на цените на квотите за емисии на парникови газове в последно време, намалението на цената на природния газ от 05.08.2019 г. и др. Според сдружението такива анализи са крайно наложителни, за да бъдат намерени резерви в управлението на средствата във ФСЕС в текущ порядък с цел намаление цените на електрическата енергия за регулиран пазар, считано от 01.04.2020 г.

Комисията приема възраженията на гражданска платформа „Изправи се.БГ“ за неоснователни. По отношение възражението, че прогнозираното от КЕВР намаление на разходите на ФСЕС с около 96 353 хил. лв. в резултат от изменението на преференциалните цени и премии за електрическата енергия от ВЕКП не е коректно изчислено, аргументи са изложени по-горе. По отношение на твърденията относно намаляването за периода от 05.08.2019 г. до 31.03.2020 г. на цените на природния газ по търговския договор, по който страна е „Булгаргаз“ ЕАД, следва да се отбележи, че са в ход законодателни промени, въз основа на които ще бъде регламентиран механизъм за отразяване на това намаление върху съответните цени.

По отношение на изразеното становище, че посочената в доклада компенсация на разходите на НЕК ЕАД от ФСЕС в размер на 97 030 хил. лв. не е точна, и последвалите изчисления, следва да се отбележи, че в доклада е отразена пълната сума, с която следва да се компенсира общественият доставчик, а не ТЕЦ „Марица изток“ 2 ЕАД. Действително сумата за компенсиране на топлоелектрическата централа е в размер на 73 748 хил. лв. (1 981 420 MWh x (135,30 - 98,08)), но тъй като това допълнително количество електрическа енергия, съответно разходите за него, не са отразени в миксовата цена на НЕК ЕАД, това обстоятелство води до дефицит в обществения доставчик от регулираната цена в размер на допълнителни 23 282 хил. лв., които също следва да бъдат компенсирани.

Относно финансовото състояние на ФСЕС, аргументи са изложени по-горе, като е видно, че предвид създалата се кризисна обстановка приходите на фонда намаляват значително, както от цена за задължения към обществото, така и от CO₂ емисии, като е по-вероятно за настоящия ценови период да се формира недостиг на средства спрямо прогнозираните. Подробен анализ на състоянието на ФСЕС следва да се извърши в процедурата по утвърждаване на цени за новия регулаторен период от 01.07.2020 г.

Предвид горното и след анализ на всички събрани в хода на административното производство данни и доказателства, Комисията приема за установено следното:

С Решение № Ц-19 от 01.07.2019 г. на КЕВР е утвърдена цена за задължения към обществото в размер на 19,57 лв./MWh, без ДДС. Описаните по-горе факти и обстоятелства водят до изменение на разходите на ФСЕС, спрямо утвърдените с Решение № Ц-19 от 01.07.2019 г., като промяната на определените преференциални цени и премии за електрическата енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, ще доведе до намаление на разходите на ФСЕС с около 101 484 хил. лв. на годишна база или около 25 млн. лв. за втората четвърт на 2020 г.

Със заповед № Е-РД-16-39 от 29.01.2020 г. министърът на енергетиката налага на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД допълнително задължение за обслужване на обществото, състоящо се в предоставяне на НЕК ЕАД на допълнителни количества електрическа енергия за задоволяване на нуждите на регулирания пазар за периода 29.01.2020 г. – 30.06.2020 г. в размер до 1 981 420 MWh. Съгласно чл. 70, ал. 1 във връзка с ал. 4 от ЗЕ министърът на енергетиката може да налага на енергийните предприятия допълнителни задължения за обслужване на обществото, като извършените от енергийните предприятия допълнителни разходи се признават като разходи по чл. 35 от ЗЕ. Причината за издаване на горната заповед е задоволяване нуждите на регулирания пазар, респ. за гарантиране непрекъснатостта на доставките на електрическа енергия. Разходите на обществения доставчик за електрическа енергия от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД по горната заповед следва да се остойностят по изчислените разходи за произведен 1 MWh в т. II.3. от мотивите към Решение № Ц-19 от 01.07.2019 г. и възлизат на 268 086 хил. лв. НЕК ЕАД следва да бъде компенсирано от ФСЕС за разликата между горните разходи и приходите, които ще получи от продажбата на тази електрическа енергия на крайните снабдителите, намалени с разходите за обществена доставка или в размер на до 97 030 хил. лв.

Въз основа на изложеното по-горе цената по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗЕ, чрез която всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, участват в компенсиране на разходите по чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ, следва да се запази на нивото на утвърдения с Решение № Ц-19 от 01.07.2019 г. размер от 19,57 лв./MWh, тъй като по време на ценовия период за ФСЕС са възникнали допълнителни разходи, които по-размер надвишават спестените такива, в резултат на промяната на определените преференциални цени и премии за електрическата енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна. След допълнителен анализ на отчетните данни в края на регулаторния период, в т.ч. и на приходите на ФСЕС, възникнали в резултат на сключеното между ООО „Газпром Експорт“ и „Булгаргаз“ ЕАД Допълнение № 13 от 2 март 2020 г. към Договор № 02-12-13 от 15 ноември 2012 г. за доставка на природен газ, некомпенсираните средства ще бъдат отчетени при утвърждаването на цените за новия регулаторен период от 01.07.2020 г.

Предвид горните аргументи, цената по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗЕ, утвърдена с Решение № Ц-19 от 01.07.2019 г., в частта по т. II.1 на КЕВР не се изменя. В тази връзка не следва да се изменят и останалите цени на електрическата енергия, утвърдени с Решение № Ц-19 от 01.07.2019 г. на КЕВР.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и чл. 31б от Закона за енергетиката във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 1, т. 6, т. 9-10, т. 13 и т. 17 и чл. 31а от Закона за енергетиката и чл. 38а от Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Не изменя цените, утвърдени с Решение № Ц-19 от 01.07.2019 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд – София град в 14-дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА